

Din călugăr la cărciumă

(Pavy Beloiu-2013)

De mic Nicolae Predoiu a fost atras de cele de Sus și căuta în sine răspunsuri la întrebări adânci despre lume și viața, despre Dumnezeu și rostul omului pe pământ. Privea cu pioșenie pe slujitorii Domnului când străbătea agale locurile sfinte încărcate de istorie și tradiție, la tot pasul prin Câmpulung. De la stranele domnești ale mănăstirii Negru Vodă, dealul Flamanda cu cimitirul care înghițea nemilos suflete în dăngănit de clopote, povești cu stafii și duhuri ce umblau noaptea la Sânziene în jurul bisericii Miresei; locașuri de cult cu icoane poleite, de pe vremea primilor voievozi, apoi lângă spital, pe bulevard, colț cu Prefectura, Marina din Schei și câte altele. Trebuie să fie ceva, își zicea el, pătruns de gândul veșniciei; se hotărî la sihăstrie și urmă calea Domnului la călugărie; avea 16 ani și tânjea să afle adevărul, departe de lume, retras printre sutane negre cu cruci mari la gât; muțenia lumânărilor, fumul vinețiu al cădelniței, chiliile reci și austere, disciplina de fier, liturgiile fără sfârșit, mătăniile cocoșate în miez de noapte îl fascinau și-l purtau spre împliniri mărețe, năzuințe înalte, dar zadarnice, cum o să afle mai târziu. Se pregătea supus la noua viață, năzuințele lui dispăreau repede printre icoanele sfinților, afumate de vremi și lumânări fumegânde, căutări în neant, fără răspuns; timpul trecea și săracul părea tot mai încurcat, ca într-un labirint fără ieșire.

Văzându-l doritor și grabnic împlinitor al rânduiei, starețul se hotărî să-l avanseze și-l anunță cu pompă într-una din zile: *am să-ți dau o veste mare, te ridic la rangul de vlădică, căci te-ai ostenit cu sârg în toate slujbele și corvoadele*. Se lăsă străpuns în adâncul ființei, el care fugise de rânduiei omenești și ierarhii era acum înălțat în frățietate.

Iată ce mai istorisește el însuși: “lucram în schit și ca părinte econom. Într-o seară am dus la curățatul cartofilor o ceată de călugărași din cursul inferior. Era “lăsatul secului” de Paști. În cazanul mare al schitului fierbea un berbec gras. Bucătarul făcea porții. Văd un mic călugăraș ca se apropie de masa bucătarului și fură o bucată de carne și o ascunse în antereu. Eu m-am apropiat de el și i-am dat o palmă de i-a sărit potcapul de pe cap. Acesta s-a dus plângând la Părintele Stareț să mă reclame. Am fost chemat la cancelarie și sfinția sa îmi zise:

Frate Predoiu, de ce ai lovit pe micuțul frate?

Vă rog să priviți! Și-i scot din buzunarul acestuia bucata furată din care picura grăsimea pe jos. Părintele Stareț zise:

Frate Predoiu, răzbunarea este a Domnului! Pentru această faptă, spre iertarea păcatelor, vă dau sfintele canoane astfel: tu, micuțele Iuda, pentru că ai furat, vei face 40 de mătăni, 3 luni la icoanele Sfântului Petru și Sfântului Pavel. Dumneata, frate Predoiu, te duci la chilia Sihăstriei și vei sluji pe Sfinția sa, Monahul Costin, timp de 90 de zile. El a slujit la Sfântul Mormânt 70 de ani. Vedeți să vă împliniți bine sfintele Canoane, pentru iertarea voastră.

Am predat la un frate mai bătrân treburile economice de care eram legat și am plecat; eu trebuia să îngrijesc de bătrân, să-i aduc mâncare (avea peste 100 de ani), să-i fac curat în chilie, să-i aduc apă rece de la izvorul de pe Măgura... Am stat și m-am gândit la anii ce s-au scurs, 3 ani, când repetam aceleași ritualuri plicticoase, liturgiile, rugăciuni, numărul mătăniilor de chihlimbar, munca la grajdurile de vite, prașila întâi și a doua, cositul și seceratul, toate acestea se repetau, iar eu rămâneam tot apăsător de păcatele mele. Ce-mi folosea statul la Călugărie? Pe când meditam la cele de mai sus, cu capul pe piua ce-mi slujea drept pernă, începuse a se crăpa de ziuă; sihastrul Costin îmi zise:

-Frate Predoiu, du-te și-mi adu un ulcior cu apă rece!

-Mă duc, sfinția voastră, și am plecat la izvorul Măgurii.

-V-am adus apă rece, sfinția voastră, i-am zis, sculați-vă și beți.

Bătrânul coborî greoi din pat, se răsuci spre mine și atinse cu antereul ulciorul cu apă care se izbi de peretele chiliei, făcându-se cioburi. Bătrânul bufni supărat drăcuind ulciorul.

Eu am rămas uimit de el și i-am zis:

Cum sfinția voastră, drăcuiți? După atâția ani de slujba la Sfântul Mormânt? De Satan nu scăpăm nici chiar la Mănăstire, frate Predoiu!

Eu mi-am zis: Ce rost mai am eu, ca să mă chinui cu călugăria? Mi-am dat jos rasa de călugăr și potcapul, le făcui grămadă pe lavița mea și am ieșit pe poarta din dos a schitului, la șoseaua cea mare a Piteștiului, ca să ajung cu vreo căruță la Golești și apoi la Câmpulung Muscel”.

Dezamăgit în căutările fără răspuns, sătul de farisei, datini și canoane, părăsi slujirea Domnului și se îndreptă spre lume și afaceri *sigure*; își deschise o cârciumă La Călugărul, în Piața Mare. Trebuie să meargă își zicea el, căci e vad și târgul geme de drumeți și călători din toate părțile. Din călugăr, cârciumar, afacerea mergea bine, nevastă-sa Drina și cele 2 fete serveau mușteriii și-și înjghebă rapid o căsuță în vârful dealului. Era mare zarvă prin București cu preotul Teodor Popescu la Cuibul cu Barză. Prin 1922 Elena Grigoriu participa la adunările de casă ale acestuia în capitală și venea la Câmpulung în vacanțe răspândind broșuri și cărțile cu vestea bună.

Căsuța din deal pe strada Richard unde
Nicolae Predoiu și familia au trăit pentru o vreme

Fotografie de epocă cu fetele Predoiu

Case vechi pe strada Richard-Câmpulung

Așa au aflat nevasta și cele 2 fete, care îndată s-au dus la București cu Grigoriu. S-au întors după câteva zile de întâlniri cu adunarea recent înființată care se strângeau prin case. Au venit acum cu viața schimbată, cântând de bucurie, căci îl primiseră pe Isus în inima lor. În schimb Nae Predoiu continua la teighea să-și vadă de păcătosul comerț cu alcool; ba mai mult, lungea țuica cu apă și înșela la teighea... Nevastă-sa Drina, văzând ticăloșia, se opuse categoric și-i spuse într-una din zile: nu mă mai unesc cu tine la servitul la cârciumă, e păcat, înșeli oamenii și-i ducem în prăpastie. Ei, nu-i lucru de joacă, își zise el și se hotărî să închidă cârciuma, apoi o deschise din nou, fără alcool, servea mâncăruri calde și gustări la minut. Își angajă câțiva dintre noii credincioși, pătrunși de lumina Evangheliei, ca urmare a vizitelor regulate ale preotului Teodor Popescu. Chiar acesta trăgea la Predoiu, când poposea ostenit de la București, de la gară; era servit la masa și primea găzduire. Primea în schimb broșuri și predici tipărite la București. Afacerea mergea bine, băieții și fetele erau corecți și nu înșelau la masă. În schimb Nae Predoiu, în goana după câștig, înșela la porții, le lungea cu resturi rămase la masă și făcea bani necurați, pe ascuns. Mârșăvia ieși la iveală și nevastă-sa Drina și fetele se hotărâră să nu mai ajute. Rămas singur, Predoiu se văzu din nou încolțit, încă nu cedase, se războia cu firea păcătoasă care-l ținea cu gheare nemiloase și-l trăgea spre pierzare. Dar Dumnezeu avea un plan mai mareț cu fostul călugăr.

Într-una din zile, apăru la ușă o fată zdrențăroasă, de stradă; hămesită și sfioasă bătut la ușă, gata să între. Când o văzu, Predoiu o pofti la masă, se gândi să-și facă pomană, căci avea pe inimă milostenie și fapte bune. O pofti la masă și-i puse în față o broșură *Delia*, o poveste de lacrimi despre o fată vagabondă care l-a găsit pe Isus. Trebuie să meargă, își zise el, o citise toată lumea și i-o vârî sub nas. Trebuie să-o citești, e pentru tine, îi zise cârciumarul, convins că fata hămesită va citi întâi broșura frumos colorată. *Nu-mi trebuie, dom Predoiu, sunt coaptă de foame și-mi dai cu povești?*

Pe prispa casei cu soția și un frate...

Predoiu se înmuie și-și dădu seama de greșeală. Sârmana fată, moare de foame și eu îi dau cu povești. Aduceți *supa cu stele* și ardei umpluți, porunci el și îndată fata fu servită împărătește. Înghiți pe apucate și bucuroasă ceru cartea; și-o aduc înapoi, dom Predoiu, și ieși fericită cu cartea sub braț. Un fior de sus îl copleși și se aplecă rușinat, într-un colț la rugăciune: și eu am nevoie de

hrană, sunt mort și flămând Doamne, vin la Tine azi să-mi satur sufletul apăsător și să-mi astâmpăr setea cu apa vieții; acum înțelese... și el, ca fata zdrențăroasă, că avea foame și sete după lucrurile de sus, izvoare nesecate care nu se termină niciodată...

Pătruns de gânduri bune, închise pensiunea și se apucă de muncă cinstită, fără vicleșuguri. Ce să facă? Vremurile erau grele, comuniștii preluaseră puterea, sărăcie și prigoană pe toate părțile. Nevasta și fetele începură să facă borș și vindeau acasă și la piață. Cu banii câștigați cumpărau lapte de la țărani, îl țineau la rece câteva zile, să se prindă, apoi în damigene îl cărau la spital; bolnavii tânjeau după lapte și-l rugau mereu: mai ai Dom Predoiu? Cât costă, Dom Predoiu? N-ai cu ce să plătești, sunt bani cerești, răspundea el pe sub mustață. Câștigul pe borș, apoi lapte gratis prin spitale, atrase atenția prin piață și binevoitori dușmănoși băgară reclamații, iar nevastă-sa Drina ajunsese după gratii, pe motiv că înșală și cumpără tot laptele. Ce necaz! Din râvnă pentru Domnul ajunsese prinsă ca făcător de rele...

Biserica din Subesti 1551-1552

Intrarea Maicii Domnului în Biserică
Portalul cu frescă din fațadă

Predoiu își continua vizitele prin spitale cu damigenele pline. Mai ai Dom Predoiu? îl întrebă într-o zi în salon o bolnavă zăcând în pat; se uită lung și mai găsi ceva pe fund de damigeană: *nu costă nimic dragă* și plecă mai departe. Bolnava, trezită de bunătatea și plăcerea laptelui care-o făcu bine, se duse acasă și povesti pățania de la spital cu laptele gratis. Soțul ei se miră de cele auzite și avocat fiind, povesti la barou întâmplarea. Lapte gratis și *bani cerești* făcură zarvă printre colegii avocați și unul din ei, Nicu Georgescu, care mergea la adunare, sări îndată: e Nae Predoiu, călugărul, cu cârciuma din piață, pe nevastă-sa Drina, care-i nevinovată, tocmai tu ai vârat-o după gratii. Of, pufni acesta cu năduf și izbi cu pumnul în colțul mesei... Trebuie să-i dau drumul, și scrisese în grabă o petiție; biata femeie fu scoasă la lumină și adusă acasă spre bucuria familiei și mirarea târgului care află minunăția.

Nicolae Predoiu sporea tot mai mult în cunoaștere și Dumnezeu îl șlefui, ca o piatră aleasă pe toate părțile. Avea o memorie uluitoare și știa aproape pe de rost Noul Testament și Psalmii.

Când a dat de tractatele răspândite de domnișoara Grigoriu, a vorbit cu ea și i-au plăcut cele scrise. Bătrânul Predoiu, un bun povestitor, istorisea mai târziu:

“Soția și fiica mea cea mai mare mi-au cerut voie să mergă la București, la preotul Teodor Popescu, să primească pe Domnul Hristos. Eu m-am bucurat de lucrul acesta, dar le-am refuzat cererea, voind să le încerc, dacă această dorință este din toată inima. Le-am refuzat de vreo 3 ori și văzând ca ele stăruiesc, m-am hotărât să le satisfac dorința. I-am spus domnișoarei Grigoriu, care ne vizita în fiecare zi, că atunci când dânsa va pleca la București să ia pe soția și pe fata mea, să le ducă la preotul Teodor Popescu. Domnișoara Grigoriu s-a bucurat mult de lucrul acesta și

când a plecat le-a luat și pe ele. După 5 zile ele au venit acasă, cântând și bucurându-se că sunt mântuite și fericite. Odată sosite acasă, le-am pus la o nouă încercare, făcându-le observații nedrepte, ca să văd dacă sunt cu adevărat întoarse la Dumnezeu. Acest lucru l-am repetat și m-am convins că sunt cu adevărat mântuite, pentru că după fiecare observație pe care le-am făcut-o, ele se duceau într-o cameră, îngenuncheau și se rugau. Eu le urmăream. Când am întrebat pe fiica mea ce se roagă, ea mi-a spus că se roagă pentru mine ca să primesc pe Domnul Hristos”.

În toamna anului 1922, Teodor Popescu a fost chemat de un preot din Câmpulung să țină niște conferințe religioase la un liceu de băieți din Câmpulung. Unii localnici s-au opus, spunând ca e un preot ca toți ceilalți. Sosind însă în Câmpulung, Preotul Popescu a fost invitat la vila unui general Grigorescu, unde a stat 3 zile. Acolo venea popor mult, era un adevărat pelerinaj. Teodor Popescu predica de dimineața până seara și se simțea stingherit când era vorba de masă. Unii veneau, alții ieșeau. Vorbea despre planul de mântuire și alte subiecte prin care îl înfățișa pe Domnul Isus ca singurul Mântuitor personal. Cu această ocazie, foarte mulți intelectuali din Câmpulung au auzit Evanghelia. Aici, în casa lui Grigorescu, a venit și Nicolae Predoiu și i-a pus diferite întrebări, ca unul care fusese și el pe la mănăstire și mai cunoștea câte ceva din ale religiei. Totuși Predoiu, cunoscut în oraș cu numele de Călugărul, a continuat cu meseria care o avea, vânzarea băuturilor în restaurant. Nu s-a hotărât atunci pentru Domnul Isus.

La venirea preotului Teodor Popescu, în casa Grigorescu, în fața lui Predoiu, era și o elevă de la un liceu din Câmpulung, Ecaterina Gugiu (care mai târziu avea să fie soția d-lui Emil Constantinescu). Ea auzise despre Evanghelia prima dată de la domnișoara Grigoriu și i s-a părut cel mai desăvârșit lucru în domeniul credinței. Entuziasmată de frumusețea adevărului propovăduit, s-a atașat de cei credincioși și a început să spună și altora despre Domnul Isus. Când mai venea Teodor Popescu prin Câmpulung, nu uita să o întrebe și pe ea: *“Dar dumneata ce mai faci?”*, la care dânsa răspundea: *“De părinte, mai vine Satana.”*

Acolo venea mult popor: era un adevărat pelerinaj, de dimineață până seara: unii intrau, alții ieșeau. Le vorbea despre planul de mântuire, despre femeia păcătoasă, orbul Bartimeu, vameșul Zacheu, femeia samariteancă și multe alte subiecte în care Domnul Isus era Mântuitorul personal. În Muscel s-au înființat atunci cele mai multe adunări. Teodor Popescu vizita des orașul Câmpulung și ținea adunări pe unde era invitat, în casele oamenilor. Preoții din Câmpulung în unire cu poliția, au început însă să-i prigonească pe credincioși și în felul acesta cei hotărâți să-L urmeze pe Domnul Isus s-au unit tot mai mulți între ei.

Nicolae Predoiu, a cărei soție era credincioasă, istorisea mai târziu: *“În anul 1925 am fost chemat la Prefectură. La prima chemare nu m-am supus. Au venit apoi 2 gardieni și atunci m-am dus. Prefectul a început să se răstească la mine, întrebându-mă dacă sunt român. I-am spus că tatăl meu este român băștinaș și sunt născut în Câmpulung, mahalaua Vișoi. Atunci m-a întrebat: Dacă ești român, de ce pripășești pe preotul Teodor Popescu, care este vândut străinătății și sapă la glia strămoșească?”*

- Domnule Prefect, dumneavoastră vă place de omul care crede în Dumnezeu?
- Îmi place.
- Dumneavoastră vă place de omul cinstit?
- Îmi place.
- Omul care îndeplinește aceste condiții este Teodor Popescu.

După mai multe discuții, Prefectul a spus: Destul, domnule Predoiu, scrie-i preotului Teodor Popescu să vină la Câmpulung. Luați o sala mare pe bulevard, unde să predice, să audă toată lumea predicile lui, și astfel să nu mai faceți adunări, pe ici, pe colo. Eu i-am răspuns că nu pot să fac lucrul acesta, pentru că sunt informat că preoții de aici au tocmit niște derbedei să-l bată

pe preotul Teodor Popescu, când va veni la Câmpulung. Prefectul atunci mi-a vorbit așa: Domnule Predoiu, eu sunt prefectul județului, și niciun pai din județ nu se mișcă fără știrea mea. Spune-i preotului Popescu să nu aibă nicio teamă, că pun lângă el să-l păzească pe comandantul jandarmilor. Dacă-i așa, atunci îi scriu să vină domnule prefect. Și am scris preotului Popescu, rugându-l să vină la Câmpulung să predice, împărțându-i pe de-a întregul convorbirea dintre mine și prefect. Preotul Teodor Popescu a trimis la Câmpulung o credincioasă, Mița Manolescu, ca să vadă pe teren cum stau lucrurile. Împreună cu ea am închiriat Sala Dâmboviceanu (fostul cinematograf Muscelul). Am achitat suma cerută și mi s-a eliberat o chitanță. Atunci i-am spus credincioasei: Du-te și spune-i preotului Teodor Popescu să vină la Câmpulung. Între timp, am tipărit 500 de invitații. O parte au fost împărțite în piață, altă parte persoanelor de pe bulevard, iar restul pe la berăriile și cafenelele de pe bulevard. În ziua fixată, într-o duminică, a sosit de la București Teodor Popescu. După amiază, în fața unei mari mulțimi, el a predicat Evanghelia în sala Dâmboviceanu. A vorbit despre Corabia lui Noe. Predica a fost ascultată cu mare atenție și a făcut asupra celor mai mulți o impresie puternică. După câteva zile, câțiva participanți au venit la mine și m-au întrebat:

- Cine a plătit chiria pentru sala și cheltuielile pentru tipărirea invitațiilor?

- Eu.

- Pentru că știm că ai greutăți, ai copii la școală și pentru că am auzit lucruri atât de bune, suportăm noi toată cheltuiala, ceea ce au și făcut.”

(amintiri Pavy Beloiu 2014):

Mi-l amintesc ca prin vis pe bătrânul Predoiu, prieten cu tata, căci ne duceam împreună după borș. Era ca un bunic din povești cu mustața răsucită și barba tunsă scurt, rumen în obraji, mereu dispus să depene povești și povețe. Strada Richard cu dealul șerpuit ocolea Parcul Ștefănescu și dădea sus în Gruși, de unde se vedea Măgura și fabrica de cărămidă. Iarna la săniuș, porneam de sus și zburam la vale printre vâlcele până-n Piața Mare. Ce lume de basm, cu promoroacă și nămeți viscoliti, zburdam hămesiți spre casă căci se însera și băteau clopotele la turla Sf. Ilie, după colț...

Nicolae Predoiu a căutat lucrurile de sus, nepieritoare care merg în veșnicie. *Cuvântul Domnului rămâne în veac* (1 Petru 1.25). A investit toată ființa sa în comori care nu se trec (*nu le mănâncă moliile și rugina* Matei 6.19), le-a luat cu el, le-a sădit în inimă, le-a săpat adânc în palmele ființei sale, s-a contopit cu ele, știa Biblia pe dinafară. *Cuvântul s-a făcut trup și a locuit printre noi* (Ioan 1.14). Persoana Domnului Isus, Cuvântul Sfânt, locuia în templul ființei sale și respira și vorbea din Cartea Sfântă pe care o știa pe de rost. Mai sunt asemenea oameni? Ce iei cu tine când vine ceasul despărțirii, plecăm cum am venit, dar ni se acordă o șansă, să investim în lucruri care nu pier, în Cuvânt și în persoane cu care ne vom întâlni dincolo, pentru o veșnicie... *Faceți-vă prieteni cu ajutorul bogățiilor nedrepte, pentru ca atunci când veți muri, să vă primească în corturile veșnice* (Luca 16.9). Împărțind Cuvântul și laptele prins pe la spitale, cu damigenele cocoșate pe spinarea gârbovită, urcând cu greu scările roase de timpuri, bătrânul Predoiu și-a găsit menirea și a împlinit pe deplin ceea ce de-o viață a strâns în inimă. *Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta* (Ps. 119.11). Ce rămâne după tine?